

Dünya Rekabetçilik Endeksine Göre Türkiye'nin Rekabet Performansının G7 Ülkeleriyle Karşılaştırılması¹

Turgay Yıldırım²

Zafer Yıldırım³

Özet

Dünyada yaşanan ekonomik, teknolojik ve dijital dönüşümler, ülkelerin rekabetçilik anlayışını derinden etkilemiştir. Bu süreçte rekabetçilik, bir ülkenin yalnızca ekonomik performansının değil; aynı zamanda kurumsal yönetim kapasitesinin, inovasyon gücünün ve teknolojik adaptasyon düzeyinin bir göstergesi haline gelmiştir. Yüksek rekabet gücüne sahip ülkeler, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada daha kararlı ve esnek ekonomik yapıya sahiptir. Bu nedenle rekabetçilik, günümüz politika yapıları açısından ekonomik büyüme, istihdam, yenilikçilik ve çevresel sürdürülebilirlik arasındaki dengeyi sağlayan temel bir stratejik unsur olarak değerlendirilmektedir. Bu çalışma, IMD (International Institute for Management Development) tarafından yayımlanan 2025 Dünya Rekabetçilik Endeksi verilerine dayanarak Türkiye'nin rekabetçilik performansını G7 ülkeleriyle karşılaştırmalı bir şekilde değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Endeks; ekonomik performans, hükümet verimliliği, iş dünyası verimliliği ve altyapı olmak üzere dört temel boyuttan oluşmaktadır. Her bir boyut, ülkelerin ekonomik kapasitesini, kurumsal etkinliğini, iş dünyasının dinamizmini ve altyapı yeterliliğini ölçmektedir. Çalışmada, Türkiye'nin her bir kriterdeki performansı G7 ülkeleri ile karşılaştırılmıştır. Analiz sürecinde, yalnızca ham veriler dikkate alınarak değerlendirme yapılmıştır. Araştırmada, IMD 2025 yılına ait nicel veriler kullanılmış, elde edilen bulgular tablo ve grafikler aracılığıyla görselleştirilmiştir. Bu sayede

1 Bu çalışma 24-25 Ekim 2025 tarihlerinde çevrimiçi olarak düzenlenen 5. Uluslararası Dijital İşletme, Yönetim ve Ekonomi Kongresi'nde (ICDBME2025) özet halî sözlü bildiri olarak sunulan çalışmanın gözden geçirilmiş ve genişletilmiş halidir.

2 İnönü Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0003-2865-2599

3 İnönü Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0002-7554-4112

Türkiye'nin rekabetçilik performansındaki güçlü ve zayıf yönler net biçimde ortaya konulmuştur. Sonuçlara göre, Türkiye'nin genel rekabetçilik puanı 40,41 olup G7 ortalamasının oldukça altındadır. Ekonomik performans açısından Türkiye 49,16 puanla orta düzeyde yer alırken, hükümet verimliliği 21,51 puanla ve iş dünyası verimliliği 3,78 puanla en düşük seviyelerdedir. Altyapı kriterinde ise Türkiye 31,3 puan alarak sınırlı bir gelişim göstermiştir. Bu bulgular, Türkiye'nin rekabetçilik performansını sınırlayan başlıca unsurların kurumsal etkinlik eksikliği, yönetsel öngörülebilirlik zayıflığı, inovasyon ekosisteminin yetersizliği ve dijital dönüşümün istenilen hızda gerçekleşmemesi olduğunu göstermektedir. Özellikle hükümet verimliliği ve iş dünyası verimliliği kriterlerinde oluşan performans açığı, ekonomik büyüme potansiyelinin sürdürülebilir biçimde kullanılmasını zorlaştırmaktadır. Ayrıca, altyapı alanındaki gerilik; eğitim, araştırma-geliştirme ve yeşil enerji yatırımlarında uzun vadeli stratejik planlamaya olan ihtiyacı ortaya koymaktadır. Çalışma sonuçları, kamu yönetiminde veriye dayalı karar alma süreçlerinin geliştirilmesi ve Türkiye'nin makroekonomik göstergeleriyle yapısal reform alanları arasında daha güçlü bir bağ kurulması gerektiğini göstermektedir. Sonuç olarak, Türkiye'nin rekabetçilik endeksindeki konumunu iyileştirebilmesi, yalnızca ekonomik büyüme oranlarını artırmakla değil; kurumsal yönetim kalitesini güçlendirmek, dijital dönüşüm yatırımlarını hızlandırmak, sürdürülebilir altyapı projelerini yaygınlaştırmak ve nitelikli insan kaynağına yönelik politikaları uygulamakla mümkündür. Bu kapsamda geliştirilecek bütüncül politika çerçevesi, Türkiye'nin küresel değer zincirlerindeki konumunu güçlendirecek, yenilik temelli üretim yapısını destekleyecek ve uzun vadede rekabetçi avantaj yaratacaktır.

Anahtar Kelimeler: Rekabet, Rekabetçilik, Dünya Rekabetçilik Endeksi

GİRİŞ

Küreselleşme, ülkeler arasındaki ekonomik ilişkileri artırarak rekabetin yalnızca ulusal sınırlar içinde değil, küresel ölçekte şekillenmesine de sebep olmuştur. Bu süreçte rekabetçilik, bir ülkenin üretkenliğini belirleyen kurumlar, politikalar ve faktörler bütünü olarak, ekonomik büyüme ve kalkınma stratejilerinin odak noktası haline gelmiştir (Eren ve Gelmez, 2023). Küresel rekabet gücü, yalnızca ekonomik büyüklük veya dış ticaret hacmiyle değil; inovasyon kapasitesi, yönetim kalitesi, eğitim düzeyi, teknolojik hazırlık ve altyapı yatırımlarıyla da ilişkilidir (Ovalı, 2014; Bayraktutan & Bıdırdı, 2016). Dolayısıyla, ülkelerin rekabet edebilirlik düzeyi; sürdürülebilir kalkınma, istihdam potansiyeli ve refah artışı gibi makro hedeflerin gerçekleştirilmesinde kilit bir rol oynamaktadır (Rubaj, 2025; Güneş, 2012).

Rekabet gücünün ölçülmesinde öne çıkan en kapsamlı değerlendirme araçlarından birisi, Dünya Rekabet Endeksi (World Competitiveness Index – IMD) ve Küresel Rekabetçilik Endeksi (Global Competitiveness Index – WEF)’tir. Bu endeksler, ekonomik performans, hükümet verimliliği, iş dünyası verimliliği ve altyapı olmak üzere dört ana kriter altında ülkelerin küresel performanslarını karşılaştırmalı olarak analiz etmektedir. Çalışmalar, bu göstergelerin yalnızca makroekonomik istikrarı değil, aynı zamanda inovasyon ekosisteminin olgunluğunu da yansıttığını göstermektedir (Yaşlıca & Gündüz, 2024; Güler & Veysikarani, 2024). Fakat, kurumsal yönetişimin kalitesi, lojistik altyapı etkinliği ve beşerî sermaye niteliği ülkelerin rekabet gücünü belirleyen en kritik faktörler arasında yer almaktadır (Kraus, 2024; Şahin, 2022; Öztürk & Kurt, 2023).

Küresel ölçekte yapılan araştırmalar, rekabet gücü ve üretkenlik arasındaki ilişkinin giderek daha belirgin hale geldiğini ortaya koymaktadır. Güler ve Veysikarani (2024), 63 ülkeyi örneklem aldıkları çalışmalarında üretkenlik değişkenleri ile rekabetçilik göstergeleri arasında anlamlı bir pozitif ilişki tespit etmişlerdir. Benzer biçimde, Eren ve Gelmez (2023), WASPAS ve PROMETHEE yöntemlerini kullanarak IMD verilerini analiz etmiş ve Danimarka, İsveç gibi ülkelerin istikrarlı biçimde yüksek performans gösterdiğini belirlemiştir. Bu bulgular, yüksek rekabetçilik seviyesinin yalnızca doğal kaynaklara değil, yenilik ve insan sermayesine dayalı ekonomik modellerle sağlanabileceğini göstermektedir (Bayraktutan & Bıdırdı, 2016).

Ulusal düzeyde yapılan çalışmalar, Türkiye’nin küresel rekabetçilik sıralamasında orta düzeyde konumlandığını, ancak özellikle inovasyon, beşerî sermaye, teknolojik hazırlık ve kurumsal etkinlik göstergelerinde gelişmiş ülkelerin gerisinde kaldığını göstermektedir (Atıyas & Taşpınar, 2018; Ovalı, 2014). Türkiye’nin rekabet performansındaki bu dalgalanmaların temelinde; eğitim kalitesinin düşüklüğü, altyapı yatırımlarındaki yetersizlik ve yenilikçi girişimci ekosistem kapasitesinin sınırlı olması gibi unsurlar yer almaktadır (Şahin, 2022). Güneş (2012), küresel rekabetçilik endeksi bileşenlerinden “Temel Gereksinimler” ve “Etkinlik Artırıcılar”ın büyüme üzerinde pozitif etkiye sahip olduğunu; buna karşın “Yenilik ve Gelişmişlik” bileşeninin kısa vadede büyümeyi sınırladığını tespit etmiştir. Bu durum, Türkiye’nin üretim yapısında teknolojiye dayalı dönüşümün henüz tam anlamıyla gerçekleştirilemediğini göstermektedir.

Diğer taraftan, son yıllarda yapılan analizler, küresel rekabetçiliğin dijital dönüşüm, yapay zekâ kapasitesi ve sürdürülebilir kalkınma politikalarıyla yakın ilişki içinde olduğunu ortaya koymaktadır (Jeon, 2025; Čerňanová & Stoviček, 2024). Jeon (2025), IMD Rekabetçilik Endeksi ile yapay zekâ

göstergeleri arasındaki ilişkinin %75'in üzerinde korelasyon gösterdiğini ve altyapı ile araştırma kapasitesinin rekabetçiliği şekillendiren temel faktörler olduğunu ortaya koymaktadır. Rubaj (2025) ise Avrupa Birliği ülkeleri örnekleminde, yeşil dönüşüm ve sürdürülebilir kalkınma politikalarının büyük ölçekli maliyetlerine rağmen uzun vadede rekabet gücünü artırıcı etki yarattığını vurgulamıştır. Bu bulgular, Türkiye'nin rekabet gücünü artırmak için sadece ekonomik istikrar politikalarına değil, aynı zamanda dijital ve çevresel dönüşüme odaklanması gerektiğini göstermektedir.

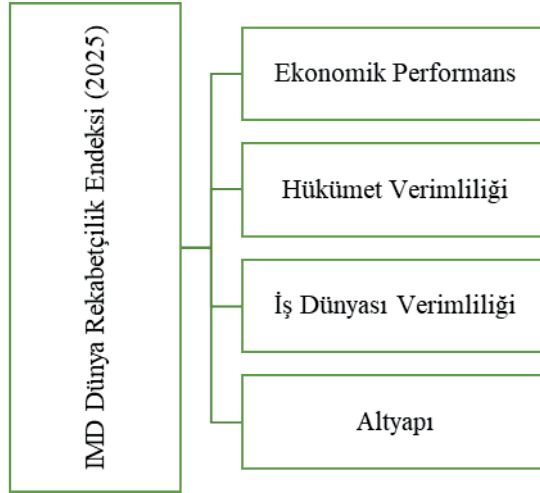
Ayrıca, kurumsal yönetim, lojistik performans ve altyapı arasındaki ilişkinin rekabetçilik performansı üzerinde belirleyici olduğu tespit edilmiştir. Yaşlıca ve Gündüz (2024), lojistik performansın rekabet gücüne doğrudan etki ettiğini ve kurumsal yönetimin bu ilişkiyi güçlendiren bir aracı değişken olduğunu ortaya koymuştur. Ortigoza vd. (2024) ise makine öğrenmesi teknikleriyle Meksika'nın rekabetçilik göstergelerini analiz ederek, reform senaryolarına dayalı simülasyonların geleceğe yönelik stratejik planlamada etkili olabileceğini göstermiştir. Benzer biçimde, Öztürk ve Kurt (2023), OECD ülkelerinde küresel rekabet endeksi ile ihracat performansı arasında pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit etmiştir. Türkmen ve Aynaoglu (2017) ise, inovasyon endeksi ile rekabetçilik göstergeleri arasında güçlü bir etkileşim bulunduğunu ve yükseköğretim düzeyinin bu ilişkiyi pekiştirdiğini belirtmiştir.

Literatürde Türkiye'nin G7 ülkeleri ile ekonomik kalkınma ve altyapı gibi alanlarda karşılaştırmaları yapılmıştır. Buna göre Keleş (2023), Tokyo, New York, Londra ve Frankfurt gibi merkezlerin üst sıralarda yer aldığı, İstanbul'un ise yaşam kalitesi, satın alma gücü ve kentsel çekicilik açısından daha alt seviyede yer aldığını tespit etmiştir. Tekinay (2022), COVID-19 döneminde makroekonomik olarak Türkiye'nin özellikle enflasyon ve işsizlik göstergelerinde G7 ülkelerine göre kırılganlık gösterdiğini saptamıştır. Literatürde finansal piyasalar özelinde yapılan uzun dönemli nedensellik analizleri kapsamında Tekin ve Yener (2018), Türkiye'de hisse senedi piyasaları ile büyüme arasında pozitif bir ilişki bulunduğunu ancak bu ilişkinin G7 ekonomilerine kıyasla daha dalgalı ve dış şoklara açık bir yapı sergilediğini ortaya koymuştur. Koca (2022) ise G7 ülkelerinin istihdam politikalarıyla nitelikli işgücünü güçlü ve sistematik hale getirdiğini, Türkiye'nin ise daha sınırlı ve eğitim ağırlıklı politikalarla rekabetçi insan kaynağı üretmekte zorlandığını belirtmiştir. COVID-19 sürecinde Türkiye'nin borsa dalgalanması durumunun G7 ülkeleri ile kıyaslamasını yapan Ustalar & Şanlısoy (2021), Türkiye piyasalarında G7 ülkelerine kıyasla daha yüksek kırılganlıkla daha hızlı dalgalanmaların yaşandığını tespit etmişlerdir.

Türkiye'nin küresel rekabetçiliğini iyileştirmek için inovasyona dayalı bir üretim yapısına geçişin hızlandırması, beşerî sermayeyi güçlendirmesi, altyapı yatırımlarını artırması ve kurumsal yönetim kalitesini iyileştirmesi gerekmektedir (Işık, 2023; Atiyas & Taşpınar, 2018; Ovalı, 2014). Bu çerçevede mevcut çalışma, IMD 2025 Dünya Rekabet Endeksi verilerini kullanarak Türkiye'nin rekabetçilik performansını karşılaştırmalı olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Yapılan çalışma, sadece IMD Dünya Rekabet Endeksi mevcut performansın gösterilmesi değil; aynı zamanda Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler için sürdürülebilir rekabetçilik politikalarının tasarımı açısından da literatüre katkı sağlamaktadır.

1. DÜNYA REKABETÇİLİK ENDEKSİ

Dünya Rekabet Endeksi (World Competitiveness Index – IMD), 1989 yılından itibaren İsviçre merkezli International Institute for Management Development (IMD) tarafından yayımlanan, ülkelerin ekonomik performanslarını ve kurumsal kapasite düzeylerini ölçmeyi amaçlayan kapsamlı bir endekstir. Endeksin temel amacı, ulusal ekonomilerin üretkenliğini, etkinliğini ve sürdürülebilir büyüme potansiyelini belirleyen faktörleri karşılaştırmalı olarak analiz etmektir (IMD, 2025). Endeksin genel yapısı aşağıda Şekil 1 ile gösterilmiştir.

Şekil 1. 2025 yılı IMD dünya rekabetçilik endeksi kriter yapısı

Endeks, yalnızca ekonomik büyüklük göstergeleriyle sınırlı kalmıyor; aynı zamanda ülkelerin rekabeti sürdürebilme, yenilik geliştirme, kaynakları

etkin kullanma ve geleceğe hazırlık düzeylerini de değerlendirmektedir. IMD metodolojisi, ülkeleri dört ana bileşen üzerinden inceler (IMD, 2025):

- Ekonomik Performans (Economic Performance) – Makroekonomik büyüme, dış ticaret dengesi, yatırım hacmi ve istihdam göstergeleri.
- Hükümet Verimliliği (Government Efficiency) – Kamu maliyesi yönetimi, mali politikaların öngörülebilirliği, vergi sistemi ve kamu sektörünün etkinliği.
- İş Dünyası Verimliliği (Business Efficiency) – Özel sektör dinamizmi, işgücü piyasası etkinliği, yönetim uygulamaları, üretkenlik ve girişimcilik iklimi.
- Altyapı (Infrastructure) – Teknolojik, bilimsel, sağlık, eğitim, enerji ve çevresel altyapı göstergeleri.

Bu dört boyut, toplamda 20 alt faktör ve yaklaşık 330 gösterge ile ölçülür. Göstergelerin %2/3'ü nicel verilere (örneğin kişi başına düşen GSYİH, yatırım oranı, işsizlik, eğitim düzeyi) dayanırken, %1/3'ü iş dünyasından toplanan algısal (anket temelli) verilerdir. Bu yapı hem istatistiksel hem de algısal boyutu entegre ederek rekabetçiliği bütünsel biçimde ölçmeyi hedeflemektedir (IMD, 2025).

Dünya Rekabet Endeksi, politika yapıcılara güçlü ve zayıf yönleri belirleme, reform önceliklerini saptama ve ülkelerin küresel konumlarını ölçülmesi açısından bir referans kaynağı sunar. Özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ekonomiler için endeks, ekonomik performansın ötesinde kurumsal dönüşüm, dijital altyapı ve beşerî sermaye alanlarında politika geliştirilmesini teşvik eden analitik bir araç olarak değerlendirilmektedir (IMD, 2025).

2. METODOLOJİ

Bu çalışma, Türkiye'nin IMD 2025 Dünya Rekabetçilik Endeksi kapsamındaki rekabetçilik performansının G7 ülkeleriyle karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Böylece Türkiye'nin mevcut durumunu en gelişmiş ülkeler olarak kabul edilen G7 ülkeleri ile kıyaslayarak gelişmiş ülkelerin standartlarına ne kadar yaklaşıp uzaklaştığını göstermek hedeflenmektedir. Analiz sürecinde IMD (International Institute for Management Development) tarafından yayımlanan güncel 2025 verileri esas alınmıştır. Endeks, dört ana boyutu içermektedir: Ekonomik Performans, Hükümet Verimliliği, İş Dünyası Verimliliği ve Altyapı. Her bir boyutta, Türkiye ile birlikte G7 ülkeleri arasında ilgili kriterde en yüksek ve ikinci en yüksek puanı almış ülkeler belirlenmiş ve yalnızca bu ülkelerle karşılaştırma

yapılmıştır. Böylece analiz kapsamı hem daraltılmış hem de kıyaslanmanın anlamlılığı artırılmıştır.

Veriler, doğrudan IMD World Competitiveness Yearbook kaynaklı ham puanlar kullanılarak Excel ortamına aktarılmış, ardından bar grafikler ve karşılaştırmalı tablolar yoluyla görsel analizler gerçekleştirilmiştir. Sayısal verilerin görselleştirilmesi ile ülkelerin güçlü ve zayıf yönlerinin belirgin hale getirilmesi hedeflenmiştir. Yorumlamalarda yalnızca endeks puanları kullanılmış; herhangi bir türetilmiş istatistiksel hesaplama, ağırlıklandırma veya bileşik skorlamaya gidilmemiştir. Bu tercih, endeksin özgün yapısına sadık kalınmasını ve doğrudan kıyaslanmanın sağlıklı yapılmasını sağlamaktadır. Analiz sonuçları, hem Türkiye'nin mevcut konumunu ortaya koymakta hem de performans farklılıklarının hangi alt boyutlardan kaynaklandığını incelemeye olanak tanımaktadır.

2.1. Çalışmanın Veriseti

Bu çalışmada kullanılan veri seti, IMD (International Institute for Management Development) tarafından yayımlanan 2025 Dünya Rekabet Endeksi raporundan derlenmiştir. Endeks kapsamında ülkeler rekabetçilik düzeylerine göre genel bir puanla sıralanmakta; bunun yanında dört alt boyutta (Ekonomik Performans, Hükümet Verimliliği, İş Dünyası Verimliliği ve Altyapı) performans puanları ayrı ayrı sunulmaktadır. Bu bağlamda, çalışmada ele alınan örneklem grubu; endeks sıralamasında yer alan G7 ülkeleri ile Türkiye'yi içermektedir. Söz konusu ülkelerin genel puanları ile dört alt kriterdeki puanları tabloya aktarılmış, ülkelerin karşılaştırmalı olarak değerlendirilebilmesi amacıyla yapılandırılmıştır.

Tablo 1. 2025 Yılı dünya rekabetçilik endeksi verileri

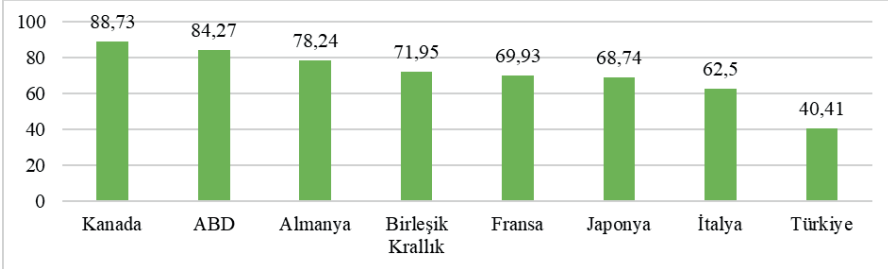
Ülkeler	Genel Sıralama	Ekonomik Performans	Hükümet Verimliliği	İş Dünyası Verimliliği	Altyapı
Kanada	88,73	63,64	72,88	81,11	81,37
ABD	84,27	79,24	54,64	68,7	78,6
Almanya	78,24	64,17	57,91	57,55	77,45
Birleşik Krallık	71,95	54,93	53,2	53,68	70,09
Fransa	69,93	59,81	43,2	48,83	71,98
Japonya	68,74	58,74	52,56	36,63	71,12
İtalya	62,5	55,07	37,75	44,68	56,61
Türkiye	40,41	49,16	21,51	3,78	31,3

Tablo 1'de genel sıralamada G7 ülkeleri ile Türkiye'nin söz konusu beş göstergeye ilişkin puanları yer almaktadır. Veriler doğrudan IMD 2025 raporundan alınmış ve tablolştırılmıştır. Amaç, karşılaştırmalı olarak değerlendirme yapılmasına olanak tanıyacak bir temel veri seti oluşturmaktır. Tablo, yalnızca sayısal bilgilere dayalıdır; analiz ve değerlendirme bulgular bölümü kapsamında sunulacaktır.

3. BULGULAR

Bu bölümde, Türkiye'nin rekabetçilik performansı; "Ekonomik Performans", "Hükümet Verimliliği", "İş Dünyası Verimliliği" ve "Altyapı" olmak üzere dört temel kriter üzerinden karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Türkiye'nin performansı, endeks sıralamasında G7 ülkeleri ile karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiş; elde edilen veriler tablo ve grafikler aracılığıyla görsel olarak sunulmuştur. Araştırma kapsamında ilk olarak genel sıralama sonuçları grafik yardımıyla açıklanmış daha sonra her bir kriter için ayrı ayrı grafikler oluşturularak, ülke puanlarının karşılaştırmalı dağılımı değerlendirilmiş ve bu bulgular ışığında Türkiye'nin güçlü ve zayıf yönleri belirlenmiştir.

Ülkelerin genel sıralama sonuçlarına ilişkin değerlendirmeler yapılabilmesi için aşağıda Şekil 2' de 8 ülkeye ilişkin performans sıralama skorları gösterilmiştir.

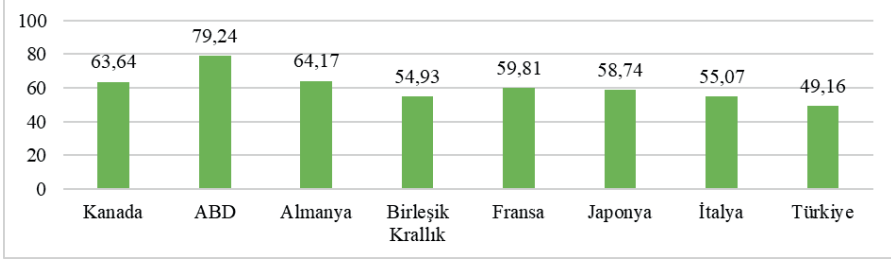

Şekil 2. Ülke sıralamalarına ilişkin genel performans skorları

Şekil 2' de Türkiye'nin de içerisinde yer aldığı 8 ülkeye ilişkin rekabetçilik performansı genel sıralamaları incelendiğinde; Kanada 88,73 puan ile birinci, ABD 84,27 puan ile ikinci ve Almanya 78,24 puan ile üçüncü sırada yer aldığı görülmüştür. Bu sonuçlara karşın Türkiye ise 40,41 puan ile ülkeler arasında sonuncu sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Öncelikle çalışma çok kriterli karar verme yöntemleri ile sıralama yapılan çalışmalardan farklı olarak Türkiye'nin, genel endeks bulguları kapsamında G7 ülkeleri ile değerlendirilmesini

kapsamaktadır. Bu yaklaşım, Türkiye'nin rekabet sistemindeki güçlü ve zayıf yönleri nesnel biçimde ortaya koymayı amaçlamıştır.

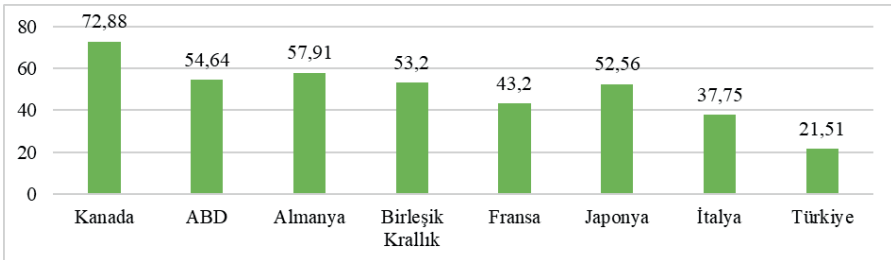
Ekonomik performans kriteri, bir ülkenin Makroekonomik büyüme, dış ticaret dengesi, yatırım hacmi ve istihdam göstergeleri üzerinden değerlendirilir. Bu nedenle, rekabetin sürdürülebilir bir şekilde gelişmesi için kritik bir belirleyicidir. Buna göre “Ekonomik Performans” kriteri için elde edilen bulgular aşağıda Şekil 3 ile gösterilmiştir.

Şekil 3. Ekonomik performans kriteri için elde edilen bulgular

Şekil 3’de, IMD 2025 verilerine göre rekabetçilikte G7 ülkeleri ile Türkiye’nin Ekonomik Performans kriterine ait puanları sunulmaktadır. Puanlama durumu incelenecek olursa araştırmaya dahil edilen 8 ülkenin içerisinde ABD 79,24 puan ile birinci, Almanya 64,17 puan ile ikinci ve Kanada 63,64 puan ile üçüncü olmuştur. Türkiye’nin ise 49,16 puan ile sıralama içerisinde sonuncu sırada yer aldığı görülmüştür.

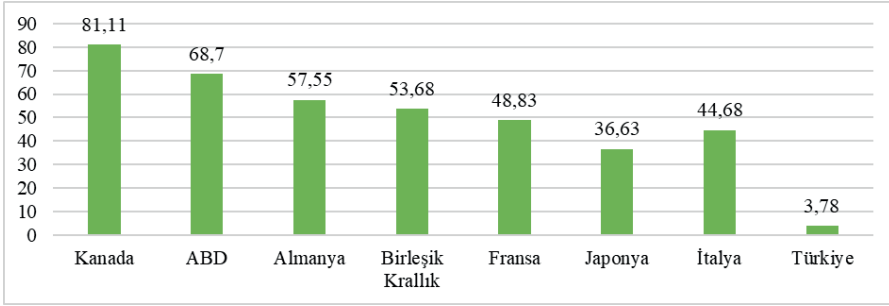
Hükümet verimliliği, kamu yönetimi politikalarının ekonomik aktörler üzerindeki düzenleyici ve kolaylaştırıcı etkisini ölçmektedir. Bu boyut; kamu maliyesi, vergi politikaları, yasal çerçeve, bürokratik etkinlik, kurumsal şeffaflık ve politika öngörülebilirliği gibi göstergeleri kapsamaktadır. IMD’ye göre, hükümetin etkinliği yalnızca düzenleme kapasitesiyle değil; aynı zamanda özel sektörün önünü açan, yenilik ve yatırım ortamını teşvik eden yönetim anlayışıyla da ilgilidir. Buna göre “Hükümet Verimliliği” kriteri için elde edilen bulgular aşağıda Şekil 4 ile gösterilmiştir.

Şekil 4. Hükümet verimliliği kriteri için elde edilen bulgular

Şekil 4'de, IMD 2025 verilerine göre rekabetçilikte G7 ülkeleri ile Türkiye'nin Ekonomik Performans kriterine ait puanları sunulmaktadır. Puanlama durumu incelenecek olursa araştırmaya dahil edilen 8 ülkenin içerisinde Kanada 72,88 puan ile birinci, Almanya 57,91 puan ile ikinci ve ABD 54,64 puan ile üçüncü olmuştur. Türkiye ise 21,51 puan alarak 8 ülke içerisinde sonuncu olmuştur.

İş dünyası verimliliği, şirketlerin yönetim kalitesi, insan kaynakları etkinliği, girişimcilik iklimi, işgücü esnekliği ve üretim teknolojilerinin kullanımı gibi değişkenlerle ölçülür. Yüksek iş dünyası verimliliği, firmaların küresel ölçekte rekabet üstünlüğü elde etmelerine olanak tanır. Ayrıca, inovasyon kapasitesi ve dijital dönüşüm yeteneği, bu boyutun sürdürülebilirliğini güçlendiren temel etkenlerdendir. Buna göre "İş Dünyası Verimliliği" kriteri için elde edilen bulgular aşağıda Şekil 5 ile gösterilmiştir.

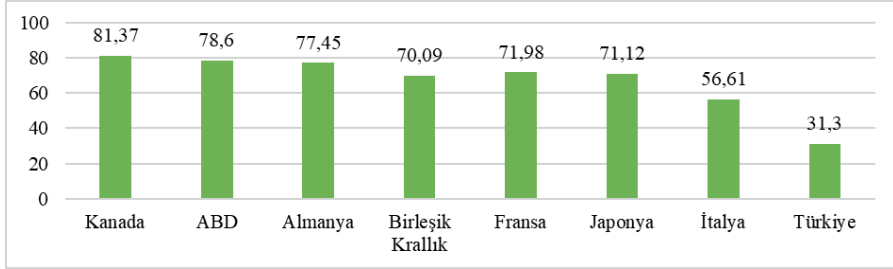

Şekil 5. İş dünyası verimliliği kriteri için elde edilen bulgular

Şekil 5'de, IMD 2025 verilerine göre en yüksek rekabetçiliğe sahip 7 ülke ve Türkiye'nin iş dünyası verimliliği puanları karşılaştırılmaktadır. İş dünyası verimliliği kriterine ait puanlama durumu incelenecek olursa araştırmaya dahil edilen 8 ülkenin içerisinde Kanada 81,11 puan ile birinci, ABD 68,7 puan ile ikinci ve Almanya 57,55 puan ile üçüncü olmuştur. Türkiye ise 3,78 puan alarak 8 ülke içerisinde sonuncu olmuştur.

Altyapı boyutu, bir ülkenin üretim sistemlerini, yaşam kalitesini ve bilgi ekonomisine entegrasyon kapasitesini belirleyen fiziksel ve entelektüel kaynakların bütünüdür. Bu kriter; teknolojik altyapı, enerji arz güvenliği, ulaşım ağları, sağlık hizmetleri, çevresel sürdürülebilirlik, bilimsel araştırma altyapısı ve eğitim sistemini içermektedir. IMD yaklaşımında altyapı, yalnızca fiziksel yatırımları değil, aynı zamanda bilgiye dayalı ekonomilerin gerektirdiği insan sermayesi ve inovasyon ekosistemi

bileşenlerini de kapsamaktadır. Buna göre “Altyapı” kriteri için elde edilen bulgular aşağıda Şekil 6 ile gösterilmiştir.

Şekil 6. Altyapı Kriteri için Elde Edilen Bulgular

Şekil 6’da IMD 2025 verilerine göre en yüksek rekabetçiliğe sahip 7 ülke ve Türkiye’nin altyapı verimliliği puanları karşılaştırılmaktadır. Altyapı verimliliği kriterine ait puanlama durumu incelenecek olursa araştırmaya dahil edilen 8 ülkenin içerisinde Altyapı kriterine ait puanlama durumu incelenecek olursa Kanada 81,37 puan ile birinci, ABD 78,6 puan ile ikinci ve Almanya 77,45 puan ile üçüncü olmuştur. Türkiye ise 31,3 puan alarak 8 ülke içerisinde sonuncu olmuştur.

5. SONUÇ ve TARTIŞMA

Son zamanlarda küresel ticaret gelişim noktasında teknolojik ve bilgi destekli bir yapıya dönüşmektedir. Bu dönüşüm, ülkelerin rekabet gücünü yalnızca ekonomik açıdan değil; yenilikçilik, kurumsal yönetim ve altyapı kapasitesiyle ölçülebilir hale getirmektedir (Bayraktutan & Bıdırdı, 2016; Ovalı, 2014; Eren & Gelmez, 2023). Rekabetçilik, uzun vadeli ekonomik istikrarın sağlanmasında ve sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleştirilmesinde belirleyici bir unsur olarak görülmektedir (Güler & Veysikarani, 2024). Bu açıdan, Dünya Rekabet Endeksi, ülkelerin güçlü ve zayıf yönlerini bütüncül biçimde ortaya koyarak, politika yapıcılar için stratejik bir karar destek aracı işlevi görmektedir (Yaşlıca & Gündüz, 2024; Şahin, 2022).

Bu çalışmanın temel amacı, IMD 2025 Dünya Rekabet Endeksi verilerine dayalı olarak Türkiye’nin rekabetçilik performansını G7 ülkeleri ile karşılaştırmalı olarak değerlendirmektir. Çalışma, yalnızca genel sıralama farklarını ortaya koymakla kalmamış; dört ana kriter (ekonomik performans, hükümet verimliliği, iş dünyası verimliliği ve altyapı) özelinde genel durumu göstermeyi hedeflemiştir. Bu yaklaşım, Türkiye’nin sürdürülebilir büyüme ve kalkınma politikalarını rekabet temelli bir bakış açısıyla yeniden kurgulamasına katkı sağlamaktadır (Güneş, 2012; Atıyas & Taşpınar, 2018).

Araştırmanın bulgularına göre, Türkiye'nin 49,16 genel puanı ile endeks içerisinde yer alan G7 ülkelerine göre oldukça düşük bir performans gösterdiği söylenebilir. Kanada, ABD, Almanya, İtalya, Fransa ve Japonya gibi ülkeler genel rekabetçilik performansı açısından tüm kriterlerinde iyi bir performans gösterirken; Türkiye, özellikle hükümet verimliliği (21,51) ve iş dünyası verimliliği (3,78) alanlarında ciddi performans düşüklüğüne sahiptir. Ekonomik performansta orta düzeyde, altyapı kriterinde ise sınırlı ilerleme gözlemlenmiştir. Bu sonuçlar, Türkiye'nin makroekonomik potansiyeline rağmen kurumsal etkinlik ve beşerî sermaye alanlarında yapısal sorunlar yaşadığını göstermektedir.

Ekonomik performans kriteri, bir ülkenin üretim kapasitesini, dış ticaret dengesini ve makroekonomik istikrarını temsil etmektedir. Türkiye'nin 2025 yılı itibarıyla 49,16 puanla düşük performans göstermesi, yüksek enflasyon, döviz kuru oynaklığı ve düşük doğrudan yabancı yatırım girişleriyle ilişkilidir. Buna karşılık, ABD (79,24) ve Almanya (64,1) gibi ülkelerde sürdürülebilir büyüme, güçlü yatırım iklimi ve ihracat çeşitliliği dikkat çekmektedir. Türkiye'nin bu alandaki performansını geliştirebilmesi için makroekonomik öngörülebilirliği artıran mali reformlara, sanayi üretiminde yenilikçilik temelli dönüşüme ve yüksek katma değerli ihracat modeline yönelmesi gerekmektedir (Rubaj, 2025; Güler, 2024; Güven vd., 2024; Veysikarani, 2024).

Türkiye'nin hükümet verimliliği puanı 21,51 olarak belirlenmiştir. G7 ülkelerinde bu değer Kanada (72,8), Almanya (57,9) olduğu görülmektedir. Bu durum, kamu maliyesi yönetiminde etkinlik eksikliğini, bürokratik süreçlerin karmaşıklığını ve politika öngörülebilirliğinin zayıflığını göstermektedir (Şahin, 2022; Eren & Gelmez, 2023). Hükümet etkinliği yalnızca ekonomik istikrarın değil, aynı zamanda yatırımcı güveninin ve özel sektörün verimliliğinin belirleyicisidir. Türkiye'nin bu alanda ilerleme sağlayabilmesi için veriye dayalı kamu yönetimi modellerini benimsemesi, kurumsal şeffaflığı artırması ve politikaların sürekliliğini sağlayacak yönetim reformlarına öncelik vermesi gerekmektedir. Kurumsal hesap verebilirliğin güçlendirilmesi, uzun vadeli yatırım kararları için güven ortamı yaratacaktır.

İş dünyası verimliliğinde Türkiye'nin 3,78 puanla son sırada yer alması, özel sektörün inovasyon kapasitesinin ve yönetim becerilerinin gelişmiş ekonomilere göre zayıf olduğunu göstermektedir. Kanada (81,1), ABD (68,7) ve Almanya (57,5) gibi ülkelerde iyi performans, girişimcilik ekosisteminin olgunluğu, yönetim kalitesinin yüksekliği ve işgücü piyasasının esnekliğiyle açıklanabilir (Ortigoza vd., 2024; Bayraktutan & Bıdırdı, 2016). Türkiye'de özel sektörün rekabet gücünü artırmak için Ar-Ge yatırımlarının

vergi teşvikleriyle desteklenmesi, KOBİ'lerin dijital dönüşüm kapasitesinin artırılması ve nitelikli işgücü yetiştirmeye yönelik işbirliği programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca, yönetim kalitesi ve girişimcilik kültürü üzerine odaklanan ulusal stratejilerin oluşturulması uzun vadede iş dünyasının rekabet gücünü güçlendirecektir.

Türkiye'nin altyapı puanı 31,3 olup G7 ortalamasının oldukça altındadır. Kanada, ABD ve Almanya gibi ülkelerde bu değer 70 puanın üzerindedir. Bu fark, Türkiye'de eğitim, sağlık, ulaşım ve enerji altyapısındaki yapısal yetersizliklerden kaynaklanmaktadır. Altyapı eksikliği, bilgiye dayalı kalkınma ekonomisine geçişi ve dijital dönüşüm süreçlerini de yavaşlatmaktadır (Jeon, 2025; Ovalı, 2014). Son yıllarda Türkiye altyapı konusunda önemli yatırımlar yapmasına rağmen demiryolu taşımacılığının toplam yük taşımadaki payının oldukça düşük düzeyde kalması, limanlarda kapasite tıkanmaları ve nitelikli lojistik insan kaynağı eksikliği gibi yapısal sorunlar nedeniyle henüz G7 ülkeleri seviyesine ulaşamamıştır (Kamacı, 2025). Türkiye'nin bu alandaki zayıflığını gidermek için yeşil enerji yatırımlarının artırılması, yükseköğretim ve mesleki eğitim sistemlerinin yeniden yapılandırılması ve bilimsel araştırma altyapısının bölgesel olarak güçlendirilmesi önem taşımaktadır (Rubaj, 2025).

Genel değerlendirmede Türkiye'nin rekabetçilik performansının, makroekonomik potansiyeline rağmen yapısal faktörlerle sınırlı kaldığı görülmektedir. Hükümet verimliliği ve iş dünyası verimliliği alanlarındaki zayıf performans, ekonomik büyüme ve yenilikçilik kapasitesini doğrudan etkilemektedir. Türkiye'nin rekabet gücünü artırabilmesi için kurumsal reformlar, makroekonomik istikrarın yeniden tesis edilmesi, inovasyona dayalı üretim modeli ve güçlü bir eğitim altyapısının eş zamanlı olarak güçlendirilmesi gerekmektedir (Atıyas & Taşpınar, 2018; Güneş, 2012). Sonuç olarak, yapılan araştırma geçmiş yıl veri setleri kullanılarak gerçekleştirilmesi ve tüm ülkelerin araştırmaya dahil edilmesi ile detaylı karşılaştırmalar yapılması önerilmektedir. Yine çalışmada çok kriterli karar verme yöntemleri kullanılarak kriterlerin önem değerlerinin belirlenmesi önerilmektedir. Ayrıca yapılan çalışmada sıralama yöntemi olarak endeks içerisinde yer alan ham veriler kullanılmıştır. Bu yüzden sıralamada TOPSIS, ARAS ve CRADIS gibi çok kriterli yöntemlerin kullanılması araştırmanın özgünlüğünü artıracaktır.

6. Kaynaklar

- Atıyas, İ., & Taşpınar, Z. T. (2018). Türkiye'nin küresel rekabetçilik endeksi sıralaması hakkında değerlendirme. *Notlar, REF TÜSİAD Sabancı Üniversitesi*.
- Bayraktutan, Y., & Bıdırdı, H. (2016). Teknoloji ve Rekabetçilik: Temel Kavramlar ve Endeksler Bağlamında Bir Değerlendirme. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi (Akad)*, 8(14), 1-24.
- Čerňanová, L., ve Stovíček, F. (2024). Digital Competitiveness of V4 Countries. I. *Ekonomické Rozhlady–Economic Review*, 53(1), 32-50.
- Eren, H., ve Gelmez, E. (2023). Ülkelerin Rekabet Edebilirliklerinin Entropi Temelli WASPAS ve PROMETHEE Yöntemleriyle Değerlendirilmesi. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(4), 1383-1401.
- Güneş, S. (2012). REKABET DÜZEYİ İLE BÜYÜME ARASINDAKİ İLİŞKİ: PANEL ANALİZİ. *Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 4(7), 43-54.
- Güler, E. Ö., ve Veysikarani, D. (2024). Küresel rekabet endeksi ve verimlilik arasındaki ilişki. *Verimlilik Dergisi*, 58(4), 521-538.
- Güven, M. E., Çatı, K., & Oskaloğlu, E., (2024) “İnovasyon ve İhracat İlişisini İnceleyen Çalışmaların Bibliyometrik Analizi”, 5. Turgut Özal Ekonomi ve Siyaset Kongresi, Malatya, Türkiye, 537-547.
- IMD (2025). *Dünya Rekabetçilik Endeksi Sıralaması*. 12 Ağustos 2025 tarihinde https://www-imd-org.translate.goog/centers/wcc/world-competitiveness-center/rankings/world-competitiveness-ranking/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr&_x_tr_pto=tc adresinden erişildi.
- Işık, F. (2023). OECD Ülkelerinin Rekabet Performansının Entropi Tabanlı GİA Yöntemiyle Değerlendirilmesi. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 6(4), 1214-1230.
- Jeon, G. (2025). Rethinking Competitiveness in the Age of AI: A Comparative Index-Based Approach. *Journal of International Development*.
- Kamacı, K. (2025). Orta Koridor Ülkelerinin Lojistik Performansının LOPCOW-Ağırlıklı TOPSIS Yaklaşımıyla Değerlendirilmesi. *Tarsus Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5(2), 180-197.
- Keleş, N. (2023). LOPCOW ve CRADİS yöntemleriyle G7 ülkelerinin ve Türkiye'nin yaşanabilir güç merkezi şehirlerinin değerlendirilmesi. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(3), 727-747.
- Koca, D. (2022). 2000-2020 Yılları Arasında G7 Ülkeleri ve Türkiye'nin İşgücü Piyasası Yapısının ve Aktif İşgücü Piyasası Politikalarının Karşılaştırmalı Analizi. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, (83), 101-140.
- Kraus, K. (2024). Monitoring of digital competitiveness in the context of sustainable development and economic growth: global trends and Ukrainian

- realities. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*, 11(2), 91-102.
- Ortigoza, G. M., Castillo, W. A., Hermida, G., & Ponce, R. I. (2024, October). How machine learning-based competitiveness indexes analysis may help us become a wealthy nation with improved living standards: case study Mexico. In *2024 IEEE International Conference on Engineering Veracruz (ICEV)* (pp. 1-5). IEEE.
- Ovalı, S. (2014). Küresel rekabet gücü açısından Türkiye'nin konumu üzerine bir değerlendirme. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, (13), 17-36.
- Öztürk, F., ve Kurt, İ. (2023). Küresel Rekabet Gücü ve İhracat Performansı İlişkisi: OECD Ülkeleri Örneği. *Fiscaoeconomia*, 7(2), 1291-1308.
- Rubaj, P. (2025). Competitiveness and Development of EU Countries in the Face of Global Economic, Social and Environmental Challenges. *European Research Studies Journal*, 28(2), 22-37.
- Şahin, S. (2022). Rekabet gücünün 2006-2017 dönemleri kapsamında analizi: BRICS ülkeleri ve Türkiye örneği. *Ekinoks Ekonomi İşletme ve Siyasal Çalışmalar Dergisi*, 9(1), 69-88.
- Tekin, D., Şimşek, İ., & Dışkaya, S. (2024). Finansal Gelişme ve Ekonomik Büyüme Arasındaki İlişkinin Araştırılması: Türkiye ve G7 Ülkeleri Üzerine Bir Değerlendirme. *Muhasebe ve Finans İncelemeleri Dergisi*, 7(1), 46-57.
- Tekinay, O. N. (2022). Covid-19 salgın dönemi G7 ülkeleri ve Türkiye'nin ekonomik performans sıralaması ve karşılaştırılması. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 1-25.
- Türkmen, M. A., ve Aynaoglu, Y. (2017). Küresel rekabet endeksi göstergelerinin küresel inovasyon endeksi üzerindeki etkisi. *Business & Management Studies: An International Journal*, 5(4), 257-282.
- Ustalar, S. A., & Şanlısoy, S. (2021). COVID-19 Krizi'nin Türkiye ve G7 ülkelerinin borsa oynaklıkları üzerindeki etkisi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 16(2), 446-462.
- Yaman, F., & Erdoğan, H. (2022). Türkiye'nin G7 ülkelerine ithalat ve ihracatının karşılaştırmalı analizi. *International Academic Social Resources Journal (e-ISSN, 2636-7637)*.
- Yaşlıca, B. E., ve Gündüz, Ş. (2024). Lojistik Performans ve Küresel Rekabet Gücü Arasındaki İlişki: Kurumsal Yönetişimin Aracı Rolü. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 20(2), 359-391.